

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА “КРОК”

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник голови Приймальної комісії

_____ **Н.М. Літвін**

_____ **10** _____ **В** _____ **2021 р.**

ПРОГРАМА
фахового випробування
для вступу на навчання за спеціальністю
«Облік і оподаткування»
для здобуття ступеня магістра
на основі здобутого ступеня (рівня) вищої освіти

Автори: Грушко В.І. д.е.н., професор

Ромашко О.М. к.е.н., доцент

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри
національної економіки та фінансів
(протокол № 8 від 5 березня 2021 р.)

Завідувач кафедри

Грушко В.І.

ВСТУП

Прийом вступників на основі здобутого ступеня (рівня) вищої освіти для здобуття ступеня магістра на спеціальність «Облік і оподаткування», проводиться за результатами фахового вступного випробування з дисципліни циклу професійної підготовки «Бухгалтерський облік».

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Модуль 1. Основи теорії бухгалтерського обліку

Поняття обліку та його види. Мета і завдання бухгалтерського обліку. Користувачі бухгалтерської інформації. Організація нормативно-правового забезпечення бухгалтерського обліку та його державне регулювання. Поняття предмету бухгалтерського обліку та його об'єктів. Характеристика господарських фактів, явищ і операцій, що зумовлюють рух господарських засобів, коштів, джерел їх утворення. Об'єкти бухгалтерського обліку, їх групування за складом і розміщенням, за джерелами утворення і цільовим призначенням. Характеристика власних і позикових коштів. Метод бухгалтерського обліку.

Сутність та поняття рахунків, їх будова. Подвійний запис як метод бухгалтерського обліку, його суть та значення. Кореспонденція рахунків. Синтетичні та аналітичні рахунки їх взаємозв'язок. Узагальнення даних на підставі показників синтетичного і аналітичного обліку.

Документи як джерело первинної інформації. Порядок складання документів, їх перевірки й бухгалтерської обробки. Виправлення помилок в бухгалтерських документах. Класифікація документів за місцем складання, призначенням, обсягом змісту, способом складання, бухгалтерського оформлення. Поняття та призначення інвентаризації, порядок її проведення. Порядок обліку результатів інвентаризації. Класифікація документів за місцем складання, призначенням, обсягом змісту, способом складання,

бухгалтерського оформлення. Поняття та призначення інвентаризації, порядок її проведення. Порядок обліку результатів інвентаризації.

Поняття господарських операцій, поняття калькуляції як науково обґрунтованої системи обчислення собівартості одиниці продукції, виконаних робіт, послуг, матеріальних цінностей та основних засобів, що є об'єктами господарських операцій. Економічний зміст процесу придбання, виробництва, збуту, управління.

Поняття облікових регістрів. Види і форми облікових регістрів, їх зміст. Вимоги їх до заповнення.

Основні аспекти облікової політики підприємства: сутність, фактори, що впливають на облікову політику, формування Наказу про облікову політику підприємства та його призначення. Поняття організації обліку, об'єкти та суб'єкти організації обліку, організаційні форми побудови бухгалтерського апарату на підприємстві. Типи організаційних структур апарату.

Модуль 2. Облік необоротних активів

2.1. Облік основних засобів

Економічна сутність засобів виробництва та їх роль в економічному розвитку країни. Складові частини і характеристика необоротних активів підприємства. Визнання основних засобів як активів підприємства.

Класифікація і первісна оцінка основних засобів. Переоцінка (дооцінка, уцінка) первинної вартості і суми зносу об'єкта основних засобів.

Характеристика рахунків і субрахунків, в межах яких здійснюється синтетичний та аналітичний облік основних засобів. Інвентарний облік наявності і руху основних засобів. Загальна схема записів операцій з обліку основних засобів.

Економічна суть капітальних інвестицій і основні напрямки їх здійснення. Кореспонденція рахунків та загальна схема записів з обліку капітальних інвестицій.

Канали (шляхи) надходження основних засобів. Документальне оформлення операцій з надходження основних засобів. Кореспонденція

рахунків за операціями, пов'язаними з надходженням основних засобів різними каналами.

Синтетичний та аналітичний облік витрат з ремонту основних засобів.

Економічна сутність амортизації основних засобів. Методи та методика нарахування амортизації (зносу) основних засобів. Синтетичний і аналітичний облік амортизації (зносу) основних засобів. Загальна схема записів з обліку амортизації (зносу) основних засобів.

Причини та напрямки вибуття основних засобів. Документальне оформлення операцій зі списання основних засобів унаслідок повного зносу, непридатності для дальшої експлуатації, знищення через стихійне лихо, продаж тощо. Кореспонденція рахунків за операціями, пов'язаними з вибуттям основних засобів за різними напрямками.

Інвентаризація основних засобів. Документальне оформлення результатів інвентаризації. Відображення результатів інвентаризації основних засобів у обліку.

2.2. Облік нематеріальних активів

Поняття, економічна сутність нематеріальних активів, їх склад і види.

Нормативно-правове регулювання обліку нематеріальних активів. Визначення нематеріальних активів.

Документальне оформлення надходження та первісна оцінка нематеріальних активів. Побудова синтетичного й аналітичного обліку. Знос нематеріальних активів, визначення строку використання окремих об'єктів. Контроль за строками використання окремих об'єктів нематеріальних активів. Інвентарний облік та його роль у здійсненні контролю. Облік процесу придбання і створення нематеріальних активів, облікові реєстри та організація аналітичного обліку нематеріальних активів. Облік переоцінки нематеріальних активів. Облік зменшення корисності нематеріальних активів.

Документальне оформлення та облік процесів вибуття і списання нематеріальних активів.

2.3. Облік довгострокових фінансових інвестицій

Економічна сутність фінансових інвестицій, їх види та класифікація. Первісна оцінка фінансових інвестицій та їх оцінка на дату балансу.

Облік довгострокових фінансових інвестицій у боргові зобов'язання (облігації). Поняття амортизованої собівартості облігацій. Методика обліку довгострокових облігацій, придбаних за номінальною вартістю, з дисконтом та премією. Методи нарахування амортизації дисконту та премії за інвестиціями в облігації.

Облік довгострокових інвестицій в акції інших підприємств. Вплив частки інвестора в капіталі інвестованого підприємства на методику обліку. Метод обліку інвестицій в акції за справедливою вартістю (собівартістю).

Облік фінансових інвестицій за методом участі в капіталі. Порядок визначення балансової вартості інвестицій. Загальне поняття консолідації фінансової звітності, умови складання.

Модуль 3. Облік оборотних активів

3.1. Облік виробничих запасів

Економічна сутність виробничих запасів та завдання обліку, аналізу та контролю. Визнання виробничих запасів як активів підприємства. Класифікація запасів. Первісна оцінка виробничих запасів. Матеріально відповідальні особи та порядок документального оформлення матеріальної відповідальності.

Документальне оформлення та облік надходження виробничих запасів. Облік виробничих запасів на складі і в бухгалтерії. Методи оцінки використаних запасів. Методика обліку відпущених та спожитих запасів на підприємстві. Особливості обліку та контролю малоцінних та швидкозношуваних предметів (МШП). Інвентаризація виробничих запасів та відображення її результатів у обліку. Облік нестач, лишків виробничих запасів та розрахунків з відшкодування матеріальних збитків.

Порядок проведення переоцінки запасів та подання інформації про запаси у фінансовій звітності.

3.2. Облік грошових коштів, поточних фінансових інвестицій та розрахунків з дебіторами

Економічна сутність грошових коштів та їх функції. Форми розрахунків і державне регулювання готівкового та безготівкового обігу.

Касові операції та порядок їх ведення. Первинні, облікові та звітні документи з касових операцій. Облік касових операцій.

Порядок відкриття та використання рахунків у банках. Облік операцій на рахунках у банках.

Порядок подання інформації про грошові кошти та поточні фінансові інвестиції у фінансовій звітності.

Аналіз залишків грошових коштів. Визначення причин зміни грошових надходжень та витрат за рахунок операційної, фінансової та інвестиційної діяльності підприємства.

Економічна сутність дебіторської заборгованості та її види.

Облік довгострокової та поточної дебіторської заборгованості. Порядок створення і використання резерву сумнівних боргів. Облік резерву сумнівних боргів.

Облік розрахунків з різними дебіторами.

Порядок подання інформації про дебіторську заборгованість у фінансовій звітності.

Інша операційна діяльність, її сутність та види.

Облік доходів і витрат від реалізації інших оборотних активів. Облік втрат від сумнівних та безнадійних боргів. Облік доходів від списання простроченої кредиторської заборгованості. Облік втрат від знецінення запасів, нестач і втрат від псування цінностей.

Облік визнаних та одержаних штрафів, пені, неустойки. Облік доходів і витрат від утримання житлово-комунального господарства та об'єктів соціально-культурного призначення.

Модуль 4. Облік зобов'язань підприємства

4.1. Облік довгострокових зобов'язань

Позичковий капітал, його сутність і роль у господарській діяльності. Визнання, класифікація та оцінка довгострокових зобов'язань. Загальна схема обліку довгострокових зобов'язань. Облік довгострокових зобов'язань за кредитами банків. Облік довгострокових фінансових зобов'язань. Особливості обліку відстрочених податкових зобов'язань.

4.2. Облік поточних зобов'язань

Визнання, класифікація та оцінка поточних зобов'язань. Загальна схема обліку поточних зобов'язань. Документальне оформлення та облік короткострокових кредитів банків. Облік зобов'язань по розрахунках з постачальниками за товари, роботи, послуги. Облік зобов'язань, забезпечених виданими короткостроковими векселями.

Облік розрахунків з бюджетом за податком на прибуток. Порядок визначення суми податку на прибуток, відстрочених податкових активів та зобов'язань з податку на прибуток та їх облік.

Порядок визначення податкових зобов'язань і податкового кредиту з податку на додану вартість та відображення розрахунків з бюджетом за ПДВ у системі бухгалтерських рахунків.

4.3. Облік розрахунків із заробітної плати і соціального страхування персоналу

Заробітна плата, її суть та форми. Місце та значення зарплати у формуванні доходів населення.

Склад фонду оплати праці. Методика розрахунку суми заробітної плати за різних форм і систем оплати праці. Індексація і компенсація невиплаченої зарплати. Утримання із зарплати. Узагальнення нарахувань і утримань із

зарплати. Відображення розрахунків з оплати праці в системі рахунків бухгалтерського обліку. Контроль за використанням фонду оплати праці.

Облік розрахунків з обов'язкового державного пенсійного страхування, зі страхування на випадок безробіття, зі страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та зі страхування від нещасних випадків на виробництві.

Модуль 5. Облік витрат, доходів і фінансових результатів

5.1. Облік витрат виробництва

Витрати виробництва та їх економічна сутність. Визначення, визнання та класифікація витрат на виробництво. Собівартість як економічна категорія ринкового середовища. Склад витрат, що формують собівартість продукції (робіт, послуг).

Загальна характеристика рахунків з обліку витрат виробництва (23 «Виробництво», 91 «Загальновиробничі витрати»).

Облік прямих витрат на виробництво продукції (робіт, послуг). Облік і розподіл загальновиробничих витрат. Оцінка та облік незавершеного виробництва.

Облік витрат від браку продукції (робіт, послуг). Загальна схема визначення собівартості готової продукції (виконаних робіт і наданих послуг) за звичайної та спрощеної форми бухгалтерського обліку.

5.2. Облік реалізації готової продукції (робіт, послуг)

Економічний зміст реалізації продукції, робіт, послуг. Валова і товарна продукція. Канали (напрямки, шляхи) реалізації продукції. Ціноутворення на продукцію, роботи, послуги.

Документальне оформлення й облік реалізації продукції. Облік вирахування з доходу. Особливості документального оформлення й обліку виконання робіт і надання послуг на сторону. Облік витрат на збут.

5.3. Облік доходів від фінансової й інвестиційної діяльності та надзвичайних подій

Облік доходів і витрат від участі в капіталі, інших фінансових доходів і витрат.

Облік доходів і витрат від реалізації фінансових інвестицій. Облік доходів і витрат від реалізації необоротних активів. Облік доходів і витрат від неопераційної курсової різниці. Облік доходів і витрат від списання необоротних активів.

Облік доходів від безоплатно одержаних необоротних активів. Облік доходів і витрат від надзвичайних подій.

5.4. Облік формування та використання прибутків

Сутність і роль прибутку в господарській діяльності підприємства. Структурно-логічна схема формування прибутку.

Облік фінансових результатів від операційної діяльності, від фінансових операцій, іншої звичайної діяльності та надзвичайних подій. Облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків).

Завдання і джерела інформації аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. Аналіз чистого прибутку. Аналіз складу фінансових результатів, витрат і відрахувань. Аналіз динаміки та структури прибутків підприємства.

ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Предмет бухгалтерського обліку і коротка характеристика його об'єктів.
2. Економічна сутність основних засобів, критерії їх визнання та основи побудови обліку.
3. Облік, оцінка та документальне оформлення операцій, пов'язаних з надходженням основних засобів.
4. Сутність обліку. Складові елементи обліку як процесу.
5. Документальне оформлення та облік операцій з вибуття основних засобів.
6. Облік амортизації основних засобів та методи її нарахування.
7. Сутність господарського обліку, його види і їхня характеристика. Вимірники, що застосовуються в господарському обліку.
8. Організаційні форми економічного контролю в Україні
9. Господарська діяльність як предмет економічного аналізу.
10. Сутність бухгалтерського обліку, його завдання і сфери застосування.
11. Документальне оформлення та облік операцій по відпуску виробничих запасів на виробничі, адміністративні та інші цілі.
12. Облік грошових коштів в касі підприємства.
13. Функції бухгалтерського обліку і їхня характеристика.
14. Облік грошових коштів на поточному рахунку в банку в національній валюті.
15. Облік наявності і руху грошових коштів на поточному рахунку в банку в іноземній валюті.
16. Принципи бухгалтерського обліку.
17. Облік інших грошових коштів (грошових документів, грошових коштів в дорозі).
18. Сутність, критерії визнання, класифікація та побудова обліку дебіторської заборгованості.
19. Предмет бухгалтерського обліку.
20. Облік розрахунків з покупцями та замовниками.
21. Предмет, об'єкт та суб'єкт фінансово-господарського контролю
22. Основні групи об'єктів бухгалтерського обліку. Їхня характеристика.
23. Облік розрахунків з підзвітними особами.
24. Методи обробки економічної інформації в аналізі.
25. Поняття активів підприємства, їхня характеристика.
26. Облік розрахунків по відшкодуванню матеріального збитку.
27. Системи та форми оплати праці. Порядок нарахування та обліку основної та додаткової заробітної плати.
28. Поняття пасивів підприємства, їхня характеристика.
29. Документальне оформлення обліку праці та розрахунків по оплаті праці.

30. Порядок нарахування та обліку допомоги по тимчасовій втраті працездатності.

31. Господарські процеси як об'єкти обліку.

32. Порядок нарахування та обліку відпускних.

33. Державна контрольно-ревізійна служба: її місце у фінансово-господарському контролі

34. Метод бухгалтерського обліку, і коротка характеристика його елементів.

35. Власний капітал, критерії визнання та оцінка складових власного капіталу.

36. Права, обов'язки і відповідальність ревізорів.

37. Сутність і характеристика двоїстого (подвійного, економіко-правового) подання господарського стану підприємства (балансове представлення).

38. Облік додаткового капіталу.

39. Планування контрольно-ревізійної роботи в системі державної контрольно-ревізійної служби.

40. Види групування (класифікації) об'єктів бухгалтерського обліку за різними ознаками.

41. Визначення, критерії визнання та класифікація витрат діяльності.

42. Облік прямих витрат.

43. Групування активів підприємства за балансом.

44. Особливості проведення ревізії за зверненням правоохоронного органу

45. Загальна схема й послідовність проведення аналізу попиту на продукцію та послуги. Система показників і фактори, які визначають рівень попиту на продукцію та послуги.

46. Групування пасивів підприємства за балансом.

47. Економічна сутність основних засобів, критерії їх визнання та основи побудови обліку.

48. Значення й завдання аналізу операційних процесів на підприємстві. Загальна схема та послідовність проведення аналізу. Система показників. Інформаційна база аналізу.

49. Облік, оцінка та документальне оформлення операцій, пов'язаних з надходженням основних засобів.

50. Облік амортизації основних засобів та методи її нарахування.

51. Сутність, мета та завдання ревізії.

52. План рахунків бухгалтерського обліку. Його характеристика і побудова.

53. Визначення, критерії визнання, класифікація та оцінка запасів відповідно до П(с) БО 9.

54. Документальне оформлення та облік операцій по відпуску виробничих запасів на виробничі, адміністративні та інші цілі.

55. Облік грошових коштів в касі підприємства.

- 56. Основні етапи ревізії та їх характеристика.
- 57. Аналіз показників використання матеріальних ресурсів і оцінка динаміки матеріаломісткості продукції.
- 58. Класифікація рахунків за призначенням і структурою.
- 59. Облік загальновиробничих витрат.
- 60. Аналіз забезпечення підприємства трудовими ресурсами. Аналіз продуктивності праці.

Критерії оцінювання відповідей на вступному випробуванні

Ці Критерії визначають загальні підходи до визначення рівня навчальних досягнень вступників та встановлюють відповідність між вимогами до знань і умінь вступників та показником оцінки в балах.

Ці Критерії реалізуються в нормах чотирьох рівнів досягнень: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

Рівень досягнень	Оцінка (5 бальна шкала)	Оцінка (12 бальна шкала)	Оцінка (шкала від 100 до 200 балів)
відмінно	5	12-10	180-200
добре	4	9-7	150-179
задовільно	3	6-4	120-149
незадовільно	2	1-3	100-119

Відмінно – знання вступника є глибокими, міцними, системними, вступник вміє застосовувати знання для виконання завдань, вміє самостійно оцінювати різноманітні ситуації, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Добре – вступник знає істотні ознаки понять, явищ, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь правильна, логічна, обґрунтована, хоча у ній бракує власних суджень.

Задовільно - вступник відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними знаннями з дисципліни. Визначення понять дає з помилками й неточностями.

Незадовільно – відповідь фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

При оцінюванні відповіді на вступному випробуванні враховуються:

- правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх;
- самостійність суджень.

Рекомендована література

1. Безверхий К. В. Інформаційний комплекс облікової системи та звітність в Україні : монографія / К. В. Безверхий, Т. В. Бочуля. К.: Центр учб. літ., 2014.
2. Гудзь Н. В. Бухгалтерський облік: навч. посібник для внз / Н. В. Гудзь, П. Н. Денчук, Р. В. Романів; М-во освіти і науки України. 2-ге вид., перероб. і допов. К. : Центр учб. літ., 2016. 424 с.
3. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: первинні документи та порядок їх заповнення: навч. посібник для внз / Ю. Г. Кім; М-во освіти і науки України. К.: Центр учб. літ., 2014. 600 с.
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку/ [відп. за вип..О.В. Діордійчук]. К.: Алерта, 2015. 304 с.
5. Сопко В.В. Бухгалтерський облік: Навчальні завдання для практичних занять/ В. В. Сопко. - К.: Університет економіки та права "КРОК", 2011. 70 с.
6. Чацкіс Ю.Д. Організація бухгалтерського обліку. Навчальний посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2011 564 с.
7. Шара Є. Ю. Фінансовий облік І: навч. посібник / Є. Ю. Шара, І. Є. Соколовська-Гонтаренко; Держ. фіскальна служба України, Нац. ун-т Держ. податкової служби України. К.: Центр учб. літ., 2016. 336 с.
8. Бухгалтерський облік: навчальний посібник з виконання практичних завдань/ І.І. Сахарцева; за ред. І.І. Сахарцевої. К.: Кондор, 2010. 554 с.
9. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. 5-тє видання., допов. і перероб. К :Алеута, 2011. 976 с.
10. Сопко В.В. та ін. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник. Тернопіль: Астон, 2005. 496 с.
11. Бухгалтерський облік: Підручник/ О. В. Лишиленко. 3-ге вид., перероб. і доп.. К.: Центр навчальної літератури, 2009. 670 с.